

MEMO

Aan : Leden van de Raad
Afdeling :

Van : R.Späth
Afdeling : Beleid en Projecten/Welzijn

Datum : 14 september 2012
Onderwerp : Alcoholmatiging Jeugd

Op 4 september 2012 heeft het college ingestemd om mee te doen aan de bovenregionale 'Aanpak Jeugd, alcohol en drugs'. Deze aanpak is een vervolg van eerdere projecten. Hieronder volgt een inleiding op het alcoholmatigingsbeleid Jeugd, een samenvatting van de afgelopen projecten en de vooruitblik op de nieuwe aanpak. Voor uitgebreide informatie kunt u terecht in de bijgevoegde bijlagen.

1. Inleiding Alcoholmatigingsbeleid Jeugd

Sinds 2009 voeren de gemeenten in de regio Noord-Kennemerland alcoholmatigingsbeleid uit. Eerst via het project '*Mee(r) doen aan minder alcohol*' en vervolgens in het project '*Naar een nuchter Noord-Kennemerland*'. Alle twee de projecten zijn uitgevoerd met subsidie van de Provincie Noord-Holland en een eigen bijdrage van de deelnemende gemeenten. Financieel heeft de gemeente Langedijk alleen bijgedragen aan het tweede project. Echter is het aanbod (naar financiële verhouding) van beide projecten toegankelijk geweest voor Langedijk. Alcoholmatigingsbeleid is binnen de gemeente Langedijk geborgd in het Meerjarenbeleid Wmo en Volksgezondheid 2007 t/m 2011 en de Kadernota Duurzame Veiligheid.

Aanleiding voor het alcoholmatigingsbeleid jeugd was het alarmerend hoge alcoholgebruik onder jongeren van 15 en 16 jaar. Dit bleek uit landelijk onderzoek en dat van de GGD Hollands Noorden (E-MOVO Noord-Kennemerland 2005).

Waarom is dit een probleem? Overmatig alcoholgebruik door jongeren kan diverse vormen van maatschappelijke overlast tot gevolg hebben. Het alcoholgebruik verhoogt het risico op verkeersongelukken, betrokkenheid bij vechtpartijen, valpartijen, onveilig vrijen en alcoholvergiftingen. De kans om dader of slachtoffer van uitgaansgeweld te worden, vergroot aanzienlijk als er alcohol in het spel is. Naast de veiligheid van jongeren die uitgaan, staat ook hun gezondheid op het spel. De hersenen van jongeren zijn nog niet volgroeid en alcoholgebruik kan tot blijvende schade leiden. Jongeren die veel alcohol drinken, presteren bijvoorbeeld slechter op geheugentesten dan niet-drinkers. Ook is de kans op alcoholverslaving groter als kinderen voor hun 15^e jaar beginnen met drinken van alcohol.

Doelstelling van het beleid was om het hoge alcoholgebruik onder jongeren onder de 16 jaar te stabiliseren en verdere toename te voorkomen. Omdat alcoholmatiging bij jongeren een kwestie is van lange adem, was deze doelstelling het hoogst haalbare in een relatief korte periode.

Uitgangspunt voor de projecten was dat de basis ligt in drie pijlers die elkaar versterken. De eerste pijler 'Educatieve Preventie' is gericht op kennisoverdracht over alcoholgebruik en het effect dat het op jongeren heeft. Deze pijler is gericht op jongeren en hun ouders. Het basisonderwijs heeft een belangrijke rol in de uitvoering. De tweede pijler 'Communicatie' richt zich met een website, posters en campagnemateriaal op het algemene publiek en op specifieke plekken waar alcohol beschikbaar is. Tot slot is de pijler 'Regelgeving en Handhaving' erop gericht om de beschikbaarheid van alcohol voor jongeren beter onder controle te houden. Om de naleving van de wet- en regelgeving met betrekking tot alcoholverkoop aan jongeren te meten is in 2009 een nalevingsonderzoek leeftijdsgrenzen Drank- en Horecawet gedaan. Dit is in 2011 met dezelfde methode herhaald. De resultaten zijn verwerkt in de bijlage factsheet 'Alcohol en Jongeren in Noord-Kennemerland'.

2. Verantwoording twee projecten Alcoholmatiging Jeugd

In de periode 2008-2011 zijn twee Regionale projecten Alcoholmatiging jeugd uitgevoerd. Voor beide projecten heeft de Provincie Noord-Holland subsidie verleend. De projecten liepen inhoudelijk en financieel in elkaar over. In de bijlage vindt u van allebei de projecten de verantwoording.

De uitgevoerde activiteiten:

Educatieve preventie: Alcohol een ander verhaal. Dit is een interactief lesprogramma voor het basisonderwijs, waarin kinderen zelf op zoek gaan naar informatie over alcohol en de effecten ervan. Vervolgens presenteren de kinderen de vergaarde kennis aan hun ouders. Een afsluitende ouderavond is deel van deze activiteit. Alcohol een ander verhaal is op alle Langedijker basisscholen uit gevoerd, met een enkele uitzondering.

Regelgeving en handhaving: In 2008 en in 2010 hebben Universiteit Twente en STAP¹ een nalevingsonderzoek leeftijdsgrenzen Drank- en horecawet uitgevoerd. De bijlage 'factsheet Alcohol en Jongeren in Noord-Kennemerland Herhaalmeting nalevingsonderzoek' geeft een overzicht van het onderzoek in 2010 en de resultaten ervan.

Communicatie: Er is eind 2010 een publiekscampagne 'Schenk aandacht, geen alcohol' geweest met posters en veel media aandacht. De regionale werkgroep heeft een website ontwikkeld met informatie over alcoholgebruik (www.nuchternoordkennemerland.nl) en er is campagnemateriaal ontwikkeld met het motto 'Schenk aandacht, geen alcohol onder de 16'.

3. Doorgaan op de ingeslagen weg

Ook in de subregio's West Friesland en de Kop van Noord Holland vinden projecten voor alcoholmatiging bij jongeren plaats en lopen deze binnenkort af. Dat de aanpak werkt wordt duidelijk uit de cijfers. De bemoedigende resultaten geven een stimulans aan voortzetting. Ander aspect dat meespeelt is dat per 1 januari 2013 de nieuwe Drank- en horecawet van kracht wordt. Dit geeft nieuwe kansen voor lokaal alcoholmatigingsbeleid. Daarnaast is de aanpak van schadelijk alcoholgebruik ook een prioriteit van het landelijk gezondheidsbeleid. Alle reden om op de ingeslagen weg door te gaan.

Uit ervaringen blijkt dat er sprake is van alcohol en drugsproblematiek die, met inzet van dezelfde ketenpartners, een integrale aanpak verlangen. Samen met de bemoedigende resultaten tot nu toe, vormde dit aanleiding om het samenspel tussen Rijk en gemeenten voort te zetten. Doel is om de effectiviteit van het beleid van Rijk en gemeenten op het gebied van (sociale) veiligheid te vergroten. Daartoe is op 16 maart 2011 met de minister van Veiligheid en Justitie opnieuw een samenwerkingsovereenkomst gesloten.

---

¹ STAP is het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid

De regionale Commissie Criminaliteitsbeheersing, Openbare orde en Veiligheid (Commissie Coov) functioneert als 'praktijkteam' zoals bedoeld in de overeenkomst met het Rijk. Dit praktijkteam ziet toe op de uitvoering van de samenwerkingsafspraken en heeft daarvoor met de GGD en de drie subregionale stuurgroepen de bijgevoegde Kadernotitie 'Aanpak jeugd, alcohol en drugs 2012-2015' opgesteld.

Deze kadernota borduurt voort op de verschillende projecten van de subregio's, maar streeft naar een eenduidige aanpak. Daarnaast wordt de scope verbreed en ook de aanpak van drugsgebruik meegenomen. De kadernota voorziet in doelen, aanpak, bovenregionale en regionale organisatie.

Kosten

Met de uitvoering van deze kadernotitie zijn personele en materiële kosten bij met name de uitvoeringpartners gemoeid. De ervaring leert dat de kosten gedekt kunnen worden met een gemeentelijke bijdrage van € 0,50 per inwoner. Dit is voor Langedijk een bedrag van € 13.500 per jaar. Deze kan uit de begroting worden gedekt.

Eventueel nader te definiëren interventies zullen voor subsidie bij Rijk en/of provincie worden voorgedragen.